

به نام خدا

فارسی ششم دبستان

کتاب کار و آزمون

عادل ساعدی خلوص
مدرس ضمن خدمت و راهبر درس فارسی

مجموعه کتاب‌های کمک آموزشی سیاهرود

سرشناسه : ساعدی خلوص، عادل، ۱۳۵۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : فارسی ششم دبستان: کتاب کار و آزمون / مولف
 عادل ساعدی خلوص.
 مشخصات نشر : تهران: انتشارات سیاهرود، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۸ص: مصور.
 فروست : مجموعه کتاب‌های کمک آموزشی سیاهرود.
 شابک : ۹۴۴۵۲-۶۰۰-۹۷۸-۱۲۵۰۰ تومان
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع : فارسی -- برش‌ها و پاسخ‌ها (ابتدایی)
 موضوع : فارسی -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ف۲۱۴/س۲۲/۳۰۶۰ LB
 رده بندی دیویی : ۳۷۲/۰۷۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۹۰۶۰۵

مجموعه کتاب‌های کمک آموزشی سیاهرود
 فارسی ششم - کتاب کار و آزمون

ناشر : انتشارات سیاهرود.
 مؤلف : عادل ساعدی خلوص (مدرس ضمن خدمت و راهبر درس فارسی)
 تیراژ : ۳۰۰۰ نسخه.
 تاریخ نشر : چاپ اول تابستان ۱۳۹۳.
 مدیر اجرایی : رحمان تقوی ساروکلایی.
 گرافیک : گروه هنری سیاهرود.
 لیتوگرافی و چاپ : فرابین.
 قطع : رحلی و ۱۲۸ صفحه.
 آدرس دفتر مرکزی و فروش : تهران / میدان انقلاب / ابتدای کارگر جنوبی /
 کوچه‌ی رشتچی / پلاک ۷ / واحد ۸
 ارتباط با ما : ۶۶۹۰۶۷۸۶ / ۶۶۹۰۶۷۴۹
 siahroudpub.ir
 siahroud@gmail.com
 قیمت : ۱۲۵۰۰ تومان.

کلیه‌ی حقوق این اثر (چاپ و اقتباس) برای انتشارات سیاهرود است و هیچ شخص
 حقیقی و حقوقی حق چاپ و انتشار و یا کپی بخش‌هایی از این کتاب را به هر
 صورت ندارد.

مزیت باسوادان بر بی سوادان همانند برتری زندگان بر مردگان است. (ارسطو)

از زمان پیدایش نظام آموزشی در ایران، از مکتب خانه گرفته تا کلاس های درس جدید، همواره یک چیز هدف کار بود: تربیت. و البته نمی توان از آگاهی گذشت؛ و این چیزی است که انسان پیوسته در پی آن بوده و خصلتی است که او را از سایر موجودات جدا می سازد. چنین خصلتی نتیجه ی تلاش مغز انسان است که قدرتی افسانه ای به او می دهد و توان پردازش ریزترین تا بزرگ ترین مسائل را برای او ممکن می سازد. مغز با تمام توانایی های اش است که انسان را انسان ساخته و او را در درازنای تاریخ به اینجایی که هست رسانده و نظام هایی را ترتیب داده تا وی از رهگذر آن به تکاملی برسد که تا به حال رسیده. چنین انسانی با این موهبت الهی، همیشه در صدد دسته بندی امور و نظم بخشی پیرامون خود بوده و هست. این شد که روز و شب را، خوراک را، پوشاک را، رفتار را، کردار را، اخلاق و سایر امور را دسته بندی کرد و نظام بخشید؛ از جمله آموزش را. چرا؟ چون دنیایی که انسان با آن روبه رو بوده و هست مدام در حال تبدیل و تبدل است؛ پس چرا او در فکر یافتن راهی برای رویارویی با این تغییر و بهره برداری بهینه از آن نباشد!

باری، با این اوصاف می توانیم تغییر را هم از ضروریات انسان بدانیم؛ و به یقین، هماهنگی و سازگاری با این تغییر را هم جزء لاینفک آن قلمداد کنیم. و در این میان نظام های وابسته به این انسان دائماً در حال تغییر هم تغییر یافت تا بتواند نیازهای جدید او را پوشش دهد. از جمله ی این نظام ها، آموزش است که چهره ها عوض کرده و به ضرورت دوره ها و متناسب با انسان ها و فرهنگ آن ها دگرگون شده است؛ چرا که اگر نشود بی تردید از تأثیر می افتد. و قرعه ی این فال به نام کیست که تغییر را بیاموزد و بیاموزاند؟ جز معلم.

به همت کارساز بنده نواز و تلاش گروه مؤلفان، اولین مجموعه از کتاب های کمک آموزشی «سیاهرود» در دو بخش کتاب کار (فارسی، ریاضی و علوم) و کتاب آزمون ریاضی افتخار نشر یافت و به زور طبع آراسته شد. کوشش ما این بود تا همگام با نیازهای جدید آموزشی و همراستا با تغییرات جدید کتاب های درسی، مجموعه ای در دسترس دانش آموزان آینده ساز ایران مرز و بوم قرار گیرد که بتواند فارغ از قیل و قال مدرسه، اندیشه ی خلاق را در آن ها به تحرک وادارد و به آن ها اجازه دهد قوه ی ادراک را تقویت کنند؛ و البته همیار آموزگاران شریف هم باشد.

بر این اساس از چندی پیش و با دعوت از معلمان زبده و کاردان، کتاب ها رصد شد و ساختاری تدوین گردید تا از رهگذر آن بتوان متناسب با توانایی دانش آموزان، کتاب هایی برای پوشش سطوح مختلف آموزشی تألیف شود. از این رو، در تمام کتاب ها می توانید فعالیت ها، تمرین ها و پرسش هایی برای سطوح مختلف دانش آموزان بیابید و دغدغه ی نادیده گرفتن گروهی از آن ها را از سر برهائید. باری، هر که باشیم، انسانیم و لاجرم متفاوت. هر که باشیم انسانیم و کنجکاو؛ و در تکاپوی دانش. و این همان چیزی است که ما را بر آن می دارد تا در سیل انبوهی از کتاب های موجود متاعی ارائه کنیم که متفاوت باشد و محرک نباشد اما اصیل. امید که محقق شده باشد. هدف ما این نیست که در همین نقطه متوقف بمانیم. گروه مؤلفین، مجموعه ای از کتاب ها با محوریت مطالعه ی آزاد و تفکر خلاق را نیز در دست تألیف و ترجمه دارد که به امید حق، عن قریب در اختیار شما بزرگواران قرار خواهد گرفت؛ باری، برگ سبزی ست تحفه ی درویش. و در پایان شکرانه ی این نعمت را به درگاه خدای به جای می آوریم و از او در ادامه ی راه مدد می جوئیم که:

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

همتم بدرقه ی راه کن ای طایر قدس

به امید روزگاری بهروز

محسن نوبخت

مدیر انتشارات سیاهرود

تابستان ۱۳۹۳

به نام حق که رحمن و رحیم است/ خریدار دل و عقل سلیم است

نقطه‌ی عطف تمنای یادگیری، تغییر است. در کشور عزیز ما ایران نیز تغییرات اساسی و قابل مشاهده‌ای با استقرار نظام ۳-۳-۶ در صحنه‌ی آموزش و پرورش رخ داده است. محتوای کتب درسی با توجه به نیازهای دانش آموزان، توسط متخصصان و کارشناسان آموزشی در حال برنامه‌ریزی و تغییر است. در این تغییر «یادگیری، تدریس، ارزشیابی و بازنگری» در برنامه‌های درسی کاملاً متحول شده است و همه جا دانش آموز به عنوان محور و کانون کسب مهارت‌های پایه، تفکر عملکردی و خودیادگیری قرار گرفته است و نظام آموزشی با کارشناسانش بستری پویا و خودشکوفا را برای او به ارمغان آورده است.

ما جمعی از معلمین و علاقه‌مندان مشتاق در امر آموزش به دعوت انتشارات «سیاه‌رود» برآن شدیم تا با استفاده از تجارب و آموخته‌های خود و متناسب با رویکردهای کیفی-کلی به تألیف مجموعه کمک آموزشی در دوره‌ی ابتدایی بپردازیم و از این جهت با افق روشن تغییرات مثبت پرورش آینده‌سازان میهن عزیزمان همگام باشیم. انتشارات سیاه‌رود هم در همراهی با رویکرد جدید در زمینه‌ی کتب کمک آموزشی پس از بررسی و نیازسنجی در سطح مدارس شهر تهران و شهرستان‌های استان تهران و با استفاده از نظرات آموزگاران و حتی والدین در مناطق مختلف آموزش و پرورش طرح چنین کاری را پی ریخت. ما مدعی تفاوت هستیم؛ هم توجه به تفاوت‌های فردی دانش آموزان و هم ارائه‌ی کتابی متفاوت که نمود آن در تمرین‌ها و آزمون‌های متنوع قابل مشاهده است. ویژگی‌های کتاب حاضر بدین قرار است:

۱- با توجه به حساسیت ویژه والدین به وضعیت درسی فرزندان خود و نیز میزان فعالیت و درگیری اولیاء در تأمین معاش و بالطبع کمبود وقت کافی و عدم فرصت مناسب در جهت صرف وقت و بذل توجه به آموزش و رفع مشکلات درسی فرزندان خود، ضرورت تألیف کتابی که بتواند این محدودیت را برطرف نمایند نمایان می‌گردد.

۲- نکته‌ی دیگری که در تألیف این دست کتب منظور گردیدیم بسط و گسترش مطالبی است که به جهت محدودیت کتب درسی، کمبود وقت کلاس و دیگر عوامل، پرداختن مشروح و مفصل به آن‌ها عملاً مقدور نمی‌باشد.

۳- از آنجا که بیشتر اولیای دانش آموزان تعلیم یافته‌ی نظام قدیم آموزشی بودند و با رویکردهای جدید آموزشی آشنایی کمتری دارند؛ مجموعه کتب حاضر، ایشان را یاری می‌نماید که بتوانند در آن دسته از تمرین‌هایی که دانش آموزان به یاری ایشان نیاز پیدا می‌کند ورود پیدا کرده و آنان را راهنمایی کنند.

۴- این کتاب با پیش‌بینی فعالیت‌های گروهی در کلاس، بحث و گفتگو با دوستان، ارائه‌ی نظرات خویش و شنیدن نظرات دیگران زمینه‌ی دستیابی به اهداف فعالیت‌های گروهی از جمله گوش دادن، دقت و تمرکز در سخن گوینده، درک متن و دریافت پیام، بررسی و اظهار نظر درباره‌ی شنیده‌ها، سخن گفتن و به کارگیری اندیشه قبل از سخن گفتن، سخن گفتن در برابر جمع، انسجام در رساندن پیام و توانایی حرکت در بحث گروهی را فراهم آورده است.

۵- در خلال تکالیف ارائه شده در این کتاب فعالیت‌هایی که با خواندن ارتباط می‌یابند اهدافی از قبیل تمرکز و دقت در نوشتن درک نوشته و دریافت پیام اصلی آن، گسترش دایره‌ی دید در خواندن و دیگر اهداف مد نظر قرار داده شده.

برای نیل به این اهداف، مجموعه کتاب‌های فارسی بخش‌های کاربردی و متنوعی را در خود دارد:

۱- اهداف کلی: همان هدف مهم آموزش درس است که با ارائه‌ی فعالیت‌های متنوع تحقق می‌پذیرد.

۲- زیر ذره‌بین: بسط و توسعه‌ی نکات دستوری، نگارشی و ... است که در کتاب درسی به اختصار بیان شده.

۹	درس اول / معرفت آفریدگار	فصل اول
۱۳	درس دوم / پنجره‌های شناخت	
۱۸	درس سوم / داستان من و شما	فصل دوم
۲۳	درس چهارم / هفت‌خان رستم	
۲۹	درس پنجم / زنگ انشا	فصل سوم
۳۳	درس ششم / اخلاق پسندیده	
۴۰	درس هفتم / دوستی و مشاورت	
۴۷	درس هشتم / آزاد (هنر و سرگرمی)	فصل چهارم
۵۰	درس نهم / راز زندگی	
۵۸	درس دهم / رنجهایی کشیده‌ام که می‌رس	فصل پنجم
۶۳	درس یازدهم / عطار و جلال‌الدین محقق	
۶۸	درس دوازدهم / ای وطن	فصل ششم
۷۳	درس سیزدهم / مطالعه‌ی آزاد (هنر و سرگرمی)	
۷۶	درس چهاردهم / دریا قلی	
۸۳	درس پانزدهم / میوه‌ی هنر	فصل هفتم
۸۸	درس شانزدهم / کتاب‌خوانی	
۹۳	درس هفدهم / ستاره روشن	
۹۸	آزمون‌های فصل	آزمون‌ها
۱۱۳	آزمون‌های چهار گزینۀ‌ای	